

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Силабус нормативного освітнього компонента «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ» підготовки *бакалавра*, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розроблено згідно з навчальним планом 2021 р. (денна форма здобуття освіти).

Розробник: В. В. Вітюк, професор кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний освітній компонент
Кількість годин/кредитів: 90/3		Рік навчання – 2
		Семестр – 4
		Лекції – 16 год
		Практичні (семінарські) – 16 год Лабораторні – 14 год Індивідуальні – __- год
		Самостійна робота – 36 год
ІНДЗ: немає		Консультації – 8 год
		Форма контролю: екзамен (4)
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Вітюк Валентина Володимирівна
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	професор кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактний телефон	+380666107221
Електронна пошта	vityuk.valentyna@vnu.edu.ua vityuk-valentyna@ukr.net
Дні занять	відповідно до розкладу http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Освітній компонент «Методика навчання грамоти» є важливим складником циклу професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Предметом вивчення є процес підготовки майбутніх учителів початкових класів до навчання грамоти у 1 класі Нової української школи. Методологічною основою освітнього компонента є Державний стандарт початкової освіти (2018 р.), Концепція Нової української школи (2018 р.), Закон України «Про освіту» (2017 р.), Закон України «Про вищу освіту» (2017 р.), Професійний стандарт за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2020 р.).

У процесі вивчення освітнього компонента «Методика навчання грамоти» здобувачі освіти ознайомлюються з методикою навчання грамоти, розвитку мовлення в 1 класі, готуються до майбутньої професійної діяльності в сучасних умовах Нової української школи.

Освітній компонент спрямовано на засвоєння традиційної методики навчання української мови, читання та оволодіння новими науково-

практичними, лінгводидактичними надбаннями Нової української школи. Під час лекційних і практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи здобувачі вищої освіти вивчають найбільш оптимальні та ефективні методи й засоби навчання української мови, читання залежно від змісту навчального матеріалу, індивідуальних особливостей молодших школярів, рівня їхньої мовної та мовленнєвої компетентності, розвитку читацьких умінь і навичок.

2. Пререквізити

Попередні освітні компоненти, на яких базується вивчення ОК, – «Сучасна українська мова з практикумом», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Література для дітей молодшого шкільного віку», «Педагогіка загальна», «Діяльнісний підхід у початковій школі», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна та дитяча», «Вікова фізіологія з основами гігієни».

Постреквізити

Сформовані під час вивчення ОК «Методика навчання грамоти» компетентності становитимуть основу для вивчення окремих вибірових освітніх компонентів («Сучасні підходи в освітньому процесі Нової української школи», «Сучасна література для дітей молодшого шкільного віку», «Основи культури і техніки мовлення», «Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти Нової української школи», «Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі», «Методика створення медіатекстів у початковій школі»), для написання курсової роботи з методик навчання та проходження педагогічних практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента «Методика навчання грамоти» у закладі вищої освіти – забезпечити належний рівень теоретичних знань здобувачів освіти з методики навчання української мови та літературного читання в 1 класі Нової української школи, а також практично-методичних умінь, необхідних для ефективної професійно-педагогічної діяльності майбутніх учителів початкових класів Нової української школи, сприяти розвитку професійної самостійності, інтересу до науково-дослідницької, творчої педагогічної діяльності.

Завдання курсу:

- підготувати майбутніх учителів початкових класів до педагогічної діяльності в умовах реформування Нової української школи, реалізації концепції мовно-літературної освіти в Україні;

- ознайомити здобувачів освіти з теорією і методикою навчання української мови як педагогічною наукою, провідними напрямками розвитку методики як науки, із теорією і методикою навчання української мови, читання в 1 класі;

- забезпечити опанування здобувачами освіти Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти, розроблених під керівництвом О. Савченко, Р. Шияна (для 1–2 класів), модельної навчальної програм і чинних підручників із української мови та читання для 1 класу, нових нормативних

документів у галузі початкової освіти;

- забезпечити оволодіння здобувачами освіти методикою навчання грамоти, основами фонетики, графіки, орфографії, розвитку мовлення здобувачів початкової освіти, організації позаурочної роботи з української мови та читання в 1 класі;

- забезпечити засвоєння здобувачами вищої освіти системи теоретичних знань і практичних умінь і навичок, які допоможуть їм сформувати у молодших школярів читацьку компетентність, виховувати національно свідомого культурного читача, здатного сприймати прочитане в єдності з його формою, з життям, вчинками людей, своєю власною поведінкою;

- підготувати здобувачів вищої освіти до моделювання уроків української мови та читання в 1 класі Нової української школи;

- розвивати у здобувачів вищої педагогічної освіти пізнавальні інтереси, прагнення до вдосконалення своєї професійної підготовки, уміння працювати з навчально-методичною літературою та інтернетними джерелами;

- формувати у майбутніх учителів початкової школи основи науково-дослідницької роботи, розвивати вміння проводити самостійні наукові пошуки й експериментальні дослідження;

- формувати у здобувачів освіти вміння, необхідні для подальшого вивчення теорії та практики навчання мовно-літературної освітньої галузі в Новій українській школі, для критичної самооцінки й узагальнення власного досвіду роботи, вивчення перспективного педагогічного досвіду, інноваційних педагогічних технологій навчання у початковій школі.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

	СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність. СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу. СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.
--	--

Програмні результати навчання	
ПРН-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН-02	Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПРН-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПРН-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні і розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Усього	у тому числі						
		Лекції	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/бали
Змістовий модуль 1								
Методика навчання української мови (навчання грамоти) як педагогічна наука								
Тема 1. Методика навчання української мови як педагогічна наука та навчальна дисципліна.	2	2					РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УЮ, УФО, МППВПр/ЗД, МСК /2
Тема 2. Зміст і особливості шкільного предмета «Українська мова, читання» у початковій школі. Аналіз Держстандарту початкової освіти, чинних програм і НМК для 1 класу НУШ.	6		2		4		РП, Б, РП/К, РНМД, РЗ/К	УЮ, УФО, МППВПр/ЗД, МСО /2
Тема 3. Урок як основна форма освітнього процесу з української мови.	8	2	2		2	2	ПВНМ ДС, МД	МППВПр/ЗД, МСО/2
Тема 4. Спостереження уроку української мови, читання у 1 класі. Аналіз уроку.	4			2	2		СП	П/2
Тема 5. Спостереження нетрадиційного уроку української мови, читання у 1 класі (науково-педагогічні проекти «Інтелект України», «Розумники»). Аналіз уроку.	4			2	2		СП	П/2
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4	4	10	2		8 б.
Змістовий модуль 2								
Теоретичні основи навчання грамоти								
Тема 1. Наукові закономірності розвитку письма. Методи навчання грамоти. Методи та прийоми навчання правильного рукописного письма.	6	2	2		2		РП, Б, ДС, РП/К, РІВ, РНМД	УЮ, УФО, МППВПр/ЗД, МСК /2
Тема 2. Засоби навчання письма. Умови навчання каліграфічного письма.	6	2	2		2		РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УЮ, УФО, МППВПр/ЗД /2
Тема 3. Визначення ведучої руки майбутнього першокласника. Підготовка ліворуких дітей до навчання письма та формування у них графічних умінь і навичок.	8	2	2		2	2	РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД, ДР	УЮ, УФО, МППВПр /ЗД, МСК /2
Тема 4. Спостереження інтегрованого уроку української мови, читання у 1 класі. Аналіз уроку.	4			2	2		СП	П/2
Разом за змістовим модулем 2	24	6	6	2	8	2		8 б.

Змістовий модуль 3								
Методика формування навички письма у здобувачів освіти								
Тема 1. Історія становлення і розвитку сучасної методики навчання грамоти. Основні періоди й етапи навчання грамоти. Добуквений період навчання грамоти.	6	2			4		РП, Б, ДС, РП/К, РІВ, РНМД	УІО, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК /2
Тема 2. Графо-моторна підготовка здобувачів освіти у добуквений період навчання грамоти.	2		2				РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УІО, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК /2
Тема 3. Буквений період навчання грамоти.	8	2			6		РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УІО, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК /2
Тема 4. Формування навички письма у буквений період навчання грамоти.	2		2				ПС, Б, І, РП/К, РІВ, РНМД	УІО, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК /2
Тема 5. Спостереження уроку української мови, читання у буквений період навчання грамоти. Аналіз уроку.	4			4			СП	П/2
Тема 6. Післябуквений період навчання грамоти.	8	2	2		4		РП, Б, РП/К, РІВ, РНМД	УІО, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК /2
Тема 7. Удосконалення навичок каліграфічного письма здобувачів освіти в післябуквений період. Контроль і оцінювання графічних навичок письма, техніки письма, культури оформлення письмових робіт.	6				4	2	ПС, Б, І, РП/К, РІВ, РНМД	УІО, УФО, МППВІПР/ЗД, МСК /2
Тема 8. Спостереження уроку української мови, читання у післябуквений період навчання грамоти. Аналіз уроку.	4			4			СП	П/2
Разом за змістовим модулем 3	40	6	6	8	18	2		16 б.
ІНДЗ								8 б.
Всього годин/балів (4 семестр)	90	16	16	14	36	8		40 б.

*** Методи навчання**

Традиційні

за джерелом знань: словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-

методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.); наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження; практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти;

за характером пізнавальної діяльності студентів: ПП – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи–вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**** Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

**** Методи оцінювання:** УІО/ПІО – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Назва змістових модулів і тем	Питання для самостійного опрацювання	К-сть годин
Змістовий модуль 1 Методика навчання української мови (навчання грамоти) як педагогічна наука		
Тема 2. Зміст і особливості шкільного предмета «Українська мова, читання» у початковій школі. Аналіз Держстандарту початкової освіти, чинних програм і НМК для 1 класу НУШ.	1. Аналіз Держстандарту початкової освіти, чинних програм і НМК для 1 класу НУШ. 2. Використання сучасних інструментів навчання на уроках української мови та літературного читання в Новій українській школі. 2. Опрацювати у фахових періодичних виданнях, в інтернетних джерелах за останні 5 років статті, конспекти уроків та інші дидактичні матеріали з методики навчання української мови, читання у 1 класі та укласти кейс методів та інструментів навчання навчання мовно-літературної освітньої галузі в Новій українській школі	4
Тема 3. Урок як основна форма освітнього процесу з української мови	1. Проаналізувати наукові статті, матеріали вебінарів, інтернетних джерел про структуру та вимоги до сучасного уроку української мови та читання в Новій українській школі та укласти нотатну довідку або підготувати мультимедійну презентацію «Сучасний урок української мови (читання) у Новій українській школі». 2. Опрацювати у фахових періодичних виданнях, в інтернетних джерелах за останні 5 років статті, конспекти уроків та інші дидактичні матеріали з методики навчання української мови, читання у 1–4 класах та укласти кейс методів та інструментів навчання навчання мовно-літературної освітньої галузі в Новій українській школі. 3. Укласти методичні рекомендації та конспекти уроків української мови, читання у добуковений, буквений, післябуквений періоди навчання грамоти із застосуванням	2

	інноваційних педагогічних технологій.	
Тема 4. Спостереження уроку української мови, читання у 1 класі. Аналіз уроку.	1. На основі відвіданого уроку української мови, читання у 1 класі (за умов дистанційного навчання - урок потрібно переглянути в ютубі) підготувати аналіз уроку та записати в щоденник спостережень.	2
Тема 5. Спостереження нетрадиційного уроку української мови, читання у 1 класі (науково-педагогічні проекти «Інтелект України», «Розумники»). Аналіз уроку.	1. На основі відвіданого уроку української мови, читання у 1 класі за науково-педагогічною програмою «Інтелект України» (за умов дистанційного навчання - урок потрібно переглянути в ютубі) підготувати аналіз уроку та записати в щоденник спостережень.	2
Разом за змістовим модулем 1		10
Змістовий модуль 2		
Теоретичні основи навчання грамоти		
Тема 1. Наукові закономірності розвитку письма. Методи навчання грамоти. Методи та прийоми навчання правильного рукописного письма.	1. Дібрати цікаві факти для підтвердження чи спростування думки А. С. Лісового: «Почерк – то не просто рядочки літер, це, власне, візитна картка людини й, водночас, досить важливий показник стану її здоров'я, настрою, нахилів і характеру». 2. Схарактеризувати суть асоціативно-образного методу (методу ейдептики), доцільність його застосування в період навчання грамоти. Проілюструвати метод на прикладах прописів І. В. Цепової та ін. 3. Розкрити суть методу Карстера та доцільність його застосування в період навчання грамоти. 4. Дібрати прийоми звукового аналізу та звукового синтезу сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти для вивчення нової букви. 5. Виготовити лепбук (1 буква) для вивчення нової букви. 6. Дібрати приклади сучасних прийомів навчання правильного рукописного письма. 7. Написати прописи М. Чабайовської (2 частини).	2
Тема 2. Засоби навчання письма. Умови навчання каліграфічного письма.	1. Проаналізувати категорійний апарат прописів. 2. Проаналізувати прописи Нової української школи, визначити 1–2 прописи для майбутньої роботи в 1 класі. 3. Підготувати навчально-дидактичний матеріал (демонстраційні картки, таблиці, відеоролики та ін.) для використання в процесі навчання нової букви. 4. Опрацювати наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти».	2
Тема 3. Визначення ведучої руки майбутнього першокласника.	1. На основі опрацьованої навчально-методичної літератури укласти методичні рекомендації для майбутніх учителів початкових класів щодо визначення ведучої руки в дитини, дібрати цікаві приклади.	2

Підготовка ліворуких дітей до навчання письма та формування у них графічних умінь і навичок.	2. Підготувати приклади графічних вправ для розвитку моторики руки ліворуких дітей.	
Тема 4. Спостереження інтегрованого уроку української мови, читання у 1 класі. Аналіз уроку.	1. На основі відвіданого інтегрованого уроку української мови, читання у 1 класі (за умов дистанційного навчання - урок потрібно переглянути в ютубі) підготувати аналіз уроку та записати в щоденник спостережень.	2
Разом за змістовим модулем 2		8
Змістовий модуль 3 Методика формування навички письма у здобувачів освіти		
Тема 1. Історія становлення і розвитку сучасної методики навчання грамоти. Основні періоди й етапи навчання грамоти. Добуквений період навчання грамоти.	1. Підготувати нотатну довідку про вчених-лінгвістів, які досліджували методику навчання письма в дітей початкової школи. 2. Проаналізувати відтворення етапів навчання письма в сучасних підручниках Нової української школи. 3. Укласти маршрутний лист навчання грамоти в 1 класі. 4. Укласти конспект уроку в добуквений період навчання грамоти.	4
Тема 3. Буквений період навчання грамоти.	1. Навчитися каліграфічно писати з коментуванням малі та великі букви у зошиті в косу лінію та на дошці. 2. Проаналізувати структуру уроку письма в буквений період навчання грамоти. 3. Укласти 3 конспекти уроків в буквений період навчання грамоти (НУШ-1, НУШ-2). 4. Пояснити методику запису різних буквосполучень, приклади дібрати самостійно. 5. Назвати помилки, яких припускаються молодші школярі під час письма. Визначити причини та шляхи їх виправлення. 6. Укласти словничок для вебального оцінювання в 1 класі, розробити листок самооцінювання для оцінки письма першокласника.	6
Тема 6. Післябуквений період навчання грамоти.	1. Укласти 3 конспекти уроків в буквений період навчання грамоти (НУШ-1, НУШ-2). 2. Визначити поширені види вправ на уроках української мови в післябуквений період навчання грамоти. Аргументувати їх доцільність та ефективність. 3. Визначити шляхи, джерела збагачення словникового запасу першокласників. 4. Проаналізувати, які орфограми та пунктограми засвоюються молодшими школярами під час письма в післябуквений період навчання грамоти.	4
Тема 7. Удосконалення навичок каліграфічного письма здобувачів освіти в	1. Визначити причини графічних помилок першокласників. 2. Запропонувати шляхи попередження/виправлення графічних помилок у молодших школярів. 3. Опрацювати чинні нормативні документи про	4

післябуквений період. Контроль і оцінювання графічних навичок письма, техніки письма, культури оформлення письмових робіт.	оцінювання графічних навичок письма, техніки письма, культури оформлення письмових робіт. 4. Пройти онлайн-курси для вчителів початкової школи на платформі Ed-Ega.	
Разом за змістовим модулем 3		18
Всього		36

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: 40 балів – поточне оцінювання, 60 балів – підсумкове оцінювання.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, лабораторних занять, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем вищої освіти тощо. Максимальна кількість балів за кожен з форм роботи визначено у таблицях 1, 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40 балів.

Таблиця 1

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час аудиторних (практичних) занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює

	власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, тренінгів, досвід учителів початкових класів. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в нестандартних педагогічних ситуаціях. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання.
0,8	Здобувач/здобувачка освіти володіє системними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, добре володіє термінологією, опрацював/-ла основну та додаткову рекомендовану літературу, вміє аналізувати, встановлювати суттєві зв'язки між явищами та фактами, наводити власні приклади, робити висновки. Відповідь в цілому логічно обґрунтована, повна, проте наявні окремі несуттєві помилки, неточності. Практичні завдання виконано на достатньому рівні.
0,6	Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності.
0,4	Здобувач/здобувачка освіти здатний/-а відтворити меншу частину навчального матеріалу, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності.
0	Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань.

Таблиця 2

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час аудиторних (лабораторних) занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	Спостереження та аналіз уроку в ЗЗСО (або дистанційно).
1	Самостійне укладання конспекту уроку на визначену тему, виготовлення дидактичного матеріалу до уроку.
Всього – 2 бали	

Таблиця 3

Оцінювання індивідуальних науково-дослідних завдань здобувачів освіти

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	Опрацювати у фахових періодичних виданнях, в інтернетних джерелах за останні 5 років статті, конспекти уроків та інші дидактичні матеріали з методики навчання української мови, читання у 1 класі та укласти кейс методів та інструментів навчання грамоти в Новій українській школі /лепбук на вивчення 1 букви (по 0,5 балів за 1 конспект).
1	Укласти методичні рекомендації та конспекти уроків української мови, читання у добуквений, буквений, післябуквений періоди навчання грамоти із застосуванням інноваційних педагогічних технологій (по 0,5 балів за 1 конспект).
5	Написати прописи М. Чабайовської (2 частини).
3	Підготувати портфоліо майбутнього вчителя початкових класів з методики навчання мовно-літературної освітньої галузі в Новій українській школі /провести 1–2 майстер-класи за темами мовно-літературної освітньої галузі /підготувати наукову роботу на актуальну лінгводидактичну, методичну тему.
Всього – 10 балів	

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання здобувача освіти у формі обов'язкового складання екзамену.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 5 балів;

- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 3 бали, у фаховому журналі – 5 балів;

- призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів (10 балів за наукову роботу, 10 балів за додатки до роботи (навчальні посібники, електронні та друковані матеріали).

Порядок присудження додаткових балів затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти (витяг із протоколу засідання кафедри № 1 від 29.08.2022).

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив/-ла протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Повторне складання екзаменів допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання ([Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

V. Підсумковий контроль

Перелік питань до екзамену

1. Методика навчання української мови як педагогічна наука.
2. Принципи та методи навчання української мови.
3. Дидактичні засоби навчання української мови.
4. Урок як основна форма освітнього процесу з української мови.
5. Історія виникнення та розвитку письма.

6. Розвиток української писемності.
 7. Еволюція знарядь письма від минулого до сьогодення.
 8. Каліграфія як мистецтво.
 9. Письмо як вид мовленнєвої діяльності.
 10. Методи навчання грамоти.
 11. Особливості сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти.
 12. Методи та прийоми навчання правильного рукописного письма.
 13. Засоби навчання письма.
 14. Умови навчання каліграфічного письма.
 15. Освітнє середовище у Новій українській школі.
 16. Особливості визначення ведучої руки майбутнього першокласника.
- Підготовка ліворуких дітей до навчання письма.
17. Специфіка формування навички письма у ліворуких здобувачів освіти.
 18. Історія становлення і розвитку сучасної методики навчання грамоти.
 19. Психологічні та лінгвістичні засади методики навчання грамоти.
- Засвоєння звукової системи української мови у взаємозв'язку з графічною.
20. Основні періоди й етапи навчання грамоти. Добуквений період навчання грамоти, його специфіка завдання і методика реалізації програмових вимог.
 21. Графо-моторна підготовка здобувачів освіти у добуквений період навчання грамоти.
 22. Розвиток мовлення та фонетичного слуху в здобувачів освіти в добуквений період навчання грамоти.
 23. Розвиток умінь здійснювати мовний аналіз у добуквений період.
- Підготовка руки дитини до письма.
24. Особливості структури і методики уроків добуквеного періоду навчання грамоти.
 25. Буквений період, його структура. Методика формування вміння читати прямі склади.
 26. Формування навички письма у буквений період навчання грамоти.
 27. Методика опрацювання звуків і букв на другому етапі буквеного періоду навчання грамоти.
 28. Структура уроку читання на ознайомлення з новою буквою.
 29. Структура уроку української мови на ознайомлення з новою буквою.
 30. Робота над видами мовленнєвої діяльності у буквений період навчання грамоти. Розвиток аудіативних умінь у здобувачів освіти в буквений період навчання грамоти.
 31. Ротаційна модель «Щоденні 5» як щоденний вид читацької діяльності здобувачів освіти у період навчання грамоти.
 32. Удосконалення звуковимови, розвиток мовленнєвого слуху, збагачення, уточнення й активізація словникового запасу здобувачів освіти у буквений період навчання грамоти.

33. Робота над граматичним ладом дитячого мовлення у буквений період навчання грамоти.
34. Навчання письма як виду мовленнєвої діяльності.
35. Особливості післябуквеного періоду навчання грамоти.
36. Удосконалення навичок каліграфічного письма здобувачів освіти в післябуквений період навчання грамоти.
37. Причини, що стримують формування каліграфічного почерку у першокласників. Виправлення індивідуальних помилок у почерку здобувачів початкової освіти.
38. Труднощі в навчанні письма першокласників і шляхи їх подолання.
39. Особливості вироблення навичок швидкого письма у здобувачів початкової освіти.
40. Робота вчителя і здобувачів освіти біля класної дошки. Техніка письма на дошці.
41. Порядок ведення, перевірки та оцінювання зошитів з української мови.
42. Контроль і оцінювання графічних навичок письма, культури оформлення письмових робіт.
43. Удосконалення навичок каліграфічного письма в учнів 2-4 класів на уроках української мови.
44. Специфіка навчання письма учнів з особливими потребами.
45. Специфіка навчання письма учнів за науково-педагогічними проєктами («Інтелект України», «Росток», «Розумники», «На крилах успіху»).
46. Розкрити основні засади Державного стандарту початкової освіти.
47. Проаналізувати типову освітню програму Нової української школи. 1-2 класи (мовно-літературна освітня галузь) під керівництвом Р. Б. Шияна.
48. Проаналізувати типову освітню програму Нової української школи. 1-2 класи (мовно-літературна освітня галузь) під керівництвом О. Я. Савченко.
49. Проаналізувати Типову модельну програму для 1 класу НУШ.
50. Буквар – перша навчальна книга з навчання грамоти. Аналіз букваря.
51. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Большакова І. О., Пристінська М. С. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Харків : Ранок, 2018.
52. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Вашуленко М. С., Вашуленко О. В. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018.
53. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Воскресенська Н. О., Цєпова І. В. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Харків : «Ранок», 2018.
54. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Захарійчук М. Д. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Грамота, 2018.

55. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Іваниця Г. А. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Харків : «Ранок», 2018.

56. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Іщенко О. Л., Логачевська С. П. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Літера ЛТД, 2018.

57. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Кравцова Н. М., Придаток О. Д. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Тернопіль : Підручники і посібники, 2018.

58. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Наумчук В. І., Наумчук М. М. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Тернопіль : Астон, 2018.

59. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Пономарьова К. І. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах) / К. І. Пономарьова. – К.: Оріон, 2018.

60. Проаналізувати навчально-методичний комплект для 1 класу: Тарнавська С., Науменко В. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Генеза, 2018.

61. Відтворити по 5 вправ на звуковий аналіз і звуковий синтез. Описати методику їх проведення.

62. Відтворити 5–7 варіантів фізкультхвилинок і пальчикової гімнастики.

63. Охарактеризувати види наочних посібників для навчання грамоти першокласників, методику їх використання.

64. Укласти план-конспект уроку читання у добуквений період навчання грамоти.

65. Укласти план-конспект уроку читання на вивчення нової букви у 1 класі.

66. Укласти план-конспект уроку читання у післябуквений період навчання грамоти.

67. Укласти план-конспект уроку української мови у добуквений період навчання грамоти.

68. Укласти план-конспект уроку української мови на вивчення малих і великих літер першої групи.

69. Укласти план-конспект уроку української мови на вивчення малих і великих літер другої групи.

70. Укласти план-конспект уроку української мови на вивчення малих і великих літер третьої групи.

71. Укласти план-конспект уроку української мови на вивчення малих і великих літер четвертої та п'ятої груп.

72. Укласти план-конспект уроку української мови на вивчення малих і великих літер шостої групи.

73. Укласти план-конспект уроку української мови на вивчення малих і великих літер сьомої та восьмої груп.

74. Укласти план-конспект уроку української мови у післябуквений період навчання грамоти.

75. Скласти методичні рекомендації для вчителів початкової школи щодо роботи з ліворукими учнями.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Большакова І. О., Пристінська М. С. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Харків : Ранок, 2018.

2. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 400 с.

3. Вашуленко М. С., Вашуленко О. В. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018.

4. Вашуленко О. В. Зошит для письма № 1, № 2. Начальний посібник для 1 класу. 2018.

5. Вашуленко М. С. Методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.

6. Вітюк В. В., Зуйко К. В., Липисвицька М. О. Добуквар : інтегрований посібник-зошит для підготовки до читання і письма дітей 5–6 років. Луцьк : Вежа-друк, 2017. 266 с.

7. Вітюк В. В., Федіна М. С. Робота над словниковими словами. 1 клас : робочий зошит. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. 80 с.

8. Вітюк В. В. Історичний аспект розвитку української писемності. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Острог : Вид-во НаУОА, 2017. Вип. 68. С. 141–145.

9. Вітюк В. В. Робота над словниковими словами у першому класі. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти:

Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 15 (58). Рівне: РДГУ, 2017. С. 55–58.

10. Воскресенська Н. О., Цепова І. В. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Харків : «Ранок», 2018.

11. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.

12. Даденков М. Організація навчальної роботи в школі. *Історія української школи і педагогіки* : хрестоматія / [за ред. В. Г. Кременя]. Київ : «Знання», 2003. С. 455–460.

13. Державний стандарт початкової освіти. Типові освітні програми Нової української школи. Київ «Світоч», 2019. С. 3–42.

14. Захарійчук М. Д. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Грамота, 2018.

15. Захлюпана Н. М., Кочан І. М. Словник-довідник з методики викладання української мови. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 250 с.

16. Іваниця Г. А. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Харків : «Ранок», 2018.

17. Іщенко О. Л., Логачевська С. П. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Літера ЛТД, 2018.

18. Кирей І. Ф., Трунова В. А. Методика викладання каліграфії в початковій школі. Київ : Вища школа, 1994. 143 с.

19. Коваль Г. П., Деркач Н. І., Наумчук М. М. Методика викладання української мови. Тернопіль : Астон, 2008. 288 с.

20. Коваль Г. П., Іванова Л. І., Суржук Т. Б. Методика читання. Тернопіль : Богдан, 2008. 288 с.

21. Котик Т. М. Методика літературної освіти молодших школярів : Опорні конспекти лекцій для студентів заочної форми навчання спеціальності 013 Початкова освіта. Івано-Франківськ, 2014. 73 с.

22. Кравцова Н. М., Придаток О. Д. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Тернопіль : Підручники і посібники, 2018.

23. Кузьмінський А. І., Омеляненко С. В. Технологія і техніка шкільного уроку : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 335 с.

24. Лук'яник Л. В. Теорія і практика методичної роботи вчителя початкових класів. Рівне, 2019. 104 с.

25. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / [за ред. М. Пентилюк]. Київ : Ленвіт, 2009. 400 с.

26. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник / [за наук. ред. М. С. Вашуленка]. Київ : Літера ЛТД, 2012. 364 с.

27. Навчання письма у сучасній початковій школі : Навчальний посібник для вчителів початкових класів, викладачів і студентів вищих навчальних

закладів I–IV рівнів акредитації / Н. М. Боднар, О. Ю. Прищепа, В. А. Трунова, І. В. Цєпова, М. І. Чабайовська. За ред. В. А. Трунової. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 464 с.

28. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі : Методика і технологія навчання. Тернопіль: Астон, 2001. 264 с.

29. Наумчук В. І., Наумчук М. М. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Тернопіль: Астон, 2018.

30. Палійчук О. Методика навчання каліграфічного письма. Чернівці : Букрек, 2010. 344 с.

31. Педагогічні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі / за наук. ред. Чабайовської М. І. Тернопіль : Мальва-ОСО, 2014. 188 с.

32. Пентилюк М. Сучасні підходи до типології уроків. *Дивослово*. 2008. № 6. С. 2–5.

33. Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. Сучасний урок української мови. Харків : Вид. група «Основа», 2007. 176 с.

34. Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. Методика навчання української мови у таблицях і схемах: навч. посіб. Київ : «Ленвіт», 2006. 134 с.

35. Пономарьова К. І. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Оріон, 2018.

36. Пономарьова К. І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 88 с.

37. Початкова освіта : Методичні рекомендації. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018. 160 с.

38. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. Київ : Ленвіт, 2011. 366 с.

39. Прищепа О. Ю. Формування і розвиток навичок письма молодших школярів на засадах диференційованого підходу : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.

40. Романюк С., Піц І. Практикум з методики навчання української мови (навчання грамоти). Чернівці-Вижниця : Черемош, 2014. 210 с.

41. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах. Київ : Освіта, 2007. 291 с.

42. Словник-довідник з української лінгводидактики : навчальний посібник. / [за ред. М. І. Пентилюк] [О. М. Горошкіна, Н. Єсаулова, О. Лук'янченко та ін.]. Київ : Ленвіт, 2015. 149 с.

43. Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навч.-метод. посіб. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.

44. Тарнавська С., Наumenко В. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Київ : Генеза, 2018.

45. Типові освітні програми Нової української школи для закладів загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ : «Світоч», 2019. 336 с.
46. Трунова В. А. Каліграфія і розвиток мовлення : навч. Посібник в 3 част. Одеса : Астропринт, 2009. 88 с.
47. Українська мова з методикою навчання в початкових класах. Інтегрований курс / За ред. А. П. Каніщенко, Г. О. Ткачук. Тернопіль : Богдан, 2011. 263 с.
48. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах / укладач Стус Т. В. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 160 с.
49. Цепова І. В. Використання художньо-зорових образів у навчанні письма шестирічних першокласників. *Початкова школа*. 2005. № 8.
50. Цепова І. В., Федорова А. Формування навички письма в учнів 1 класу з використанням зошитів в одну лінію. *Лінгводидактика : методика, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. Слов'янськ : СДПУ, 2011. Вип. 1. С. 120–128.
51. Чабайовська М. І. Єдині зразки каліграфічного письма українського алфавіту та цифр : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мальва ОСО, 2010. 116 с.
52. Чабайовська М. І. Зошит з каліграфії. Ч. І. Тернопіль : Мальва ОСО, 2021. 55 с.
53. Чабайовська М. І. Зошит з каліграфії. Ч. ІІ. Тернопіль : Мальва ОСО, 2021. 88 с.
54. Чумарна М. І. Українська мова. Буквар: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2 частинах). Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019.

Додаткова література

1. Богданець Н., Шумейко Ю. Зошит з читання. 1 кл. Київ : Грамота, 2018. 64 с.
2. Богуш А. М. Готуємо руку дитини до письма. Тернопіль : Мандрівець, 2009. 108 с.
3. Боднар Н. М. Формування навички скоропису молодших школярів : дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2008.
4. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. 3-тє вид. Київ : Видав. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 154 с.
5. Вітюк В. В. Наукові основи формування правописної компетентності майбутніх учителів Нової української школи : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2020. 424 с.
6. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В. Г. Кремень]. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
9. Застосування інтерактивних технологій у навчанні молодших школярів : Методичний посібник для вчителів початкової школи / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко, О. А. Біда та ін. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 304 с.

10. Кирей І. Ф. Формування графічних навичок письма в учнів початк. кл. : дис. ... канд. пед. наук. Київ, 1974. 147 с.
11. Книжка для додаткового читання : посібн. для 1 кл. закл. заг. сер. освіти / упоряд. Н. Богданець-Білошак, Ю. Шумейко. Київ : Грамота, 2018. 128 с.
12. Кучеренко І. А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі : дис.. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 «Теорія та методика навчання (українська мова)» / Херсонський державний університет. Херсон, 2015. 560 с.
13. Кучерук О. А. Система методів навчання української мови в основній школі : теорія і практика : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2011. 420 с.
14. Лякішева А. В., Вітюк В. В., Кашуб'як І. О. Кейсбук методів і прийомів критичного мислення в початковій школі. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 104 с.
15. Остапенко Н. М., Симоненко Т. В., Руденко В. М. Технологія сучасного уроку української мови : навч. посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 248 с.
16. Плиско К. Принципи, методи і форми навчання української мови (теоретичний аспект) : навч. посіб. Харків : Основа, 1995. 240 с.
17. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : А.С.К., 2006. 192 с.
18. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ : А.С.К., 2007. 144 с.
19. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: А. С. К., 2007. 144 с.
20. Прищепа О. Ю. Особливості формування графічних навичок письма у 6-річних першокласників : дис. ... канд. пед. наук. Київ, 1996.
21. Ротфорт Д. В., Гезей О. М. Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Д. Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 144 с.
22. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: підруч. для студ. пед. ф-тів. Київ, 2002. 368 с.
23. Скаб М. В. Церковнослов'янська мова української редакції : історія виникнення та функціонування, графіка, орфографія, фонетика, лексика. Чернівці : Видавничий дім «Родовід», 2013. 340 с.
24. Сучасна дитяча література Волині : навчальний посібник для учнів початкової школи / Уклад. В. В. Вітюк Луцьк : ПраТ «Волинська обласна друкарня», 2019. 320 с.

Інтернет-ресурси

1. Всеосвіта. Спільнота активних освітян : веб-сайт. URL : <https://vseosvita.ua>
2. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>

3. Кірик М., Данилова Л. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2019. 136 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukranska-shkola-organzatsya-dyalnost-uchnv-pochatkovikh-klasv-zakladv-zagalno-seredno-osvti-avt-krik-m-yu-danilova-l/>

4. Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти у закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2019/2020 навчальному році : Лист ДНУ ІМЗО від 22.08.2019 р. № 22.1/10-2876). URL : <https://imzo.gov.ua/2019/08/23/lyst-imzo-vid-22-08-2019-22-1-10-2876-metodychni-rekomendatsii-shchodo-rozvytku-stem-osvity-u-zakladakh-zahal-noi-seredn-oi-ta-pozashkil-noi-osvity-u-2019-2020-navchal-nomu-rotsi/>

5. На урок. Освітній проєкт : веб-сайт. URL : <https://naurok.com.ua>

6. Нова українська школа : веб-сайт. URL : <https://nus.org.ua>

7. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

8. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukranska-shkola-kritichnogo-mislennya-v-uchnv-pochatkovo-shkoli/>

9. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 13.07.2021 р. № 813. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

10. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

11. Про затвердження типових освітніх програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 08.10.2019 р. № 1272. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-1-2-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

12. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи : Наказ МОН України від 07.02.2020 р. № 143. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-20#Text>

13. Фідкевич О., Бакуліна Н. Теорія і практика формування оцінювання у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2019. 64 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno->

metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukranska-shkola-teorya--praktika-formuvalnogo-otsnyuvannya-u-1-2-klasakh-zaklady-zagalno-seredno-osvti-avt-fdkevich-o-l-bakulna-n-v_1/

14. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukranska-shkola-osvtny-prostr-uchnya-pochatkovo-shkoli/>

15. EdEra — студія онлайн-освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>

16. LearningApps.org : веб-сайт. URL : learningapps.org